

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Дослідження Місць Тимчасового Проживання

Стислий виклад аналізу даних Колективного центру MOM | Грудень 2023 |

Класифікація доступу: Відкритий доступ

ОЦІНЕНО КОЛЕКТИВНІ ЦЕНТРИ В ОБЛАСТІ

ОГЛЯД

В рамках досягнення мети пошуку середньо та довгострокових рішень для ВПО в колективних центрах (МТП), у цьому звіті представлені результати попереднього опитування ВПО, яке було зосереджене на тому, щоб зрозуміти ситуацію з ВПО, які проживають у п'яти колективних центрах Київської області. Тематичні блоки які досліджувалися, як на індивідуальному рівні, так і на рівні домогосподарств, наступні: демографія та вразливість, причини переміщення, отримання гуманітарної чи державної допомоги, майбутні наміри протягом наступних 12 місяців, необхідні умови для покидання колективного центру (МТП), житло, матеріальне забезпечення /ситуація з працевлаштуванням, соціальна згуртованість та доступ до інформації. Дані були зібрані польовими групами методом інтерв'ювання домогосподарств, що мало на меті опитати всіх ВПО, які проживають в обраних колективних центрах, для всебічного розуміння ситуації з ВПО в цих МТП. Цей звіт містить загальний огляд висновків, однак також присутній більш детальний огляд, в тому числі на рівні МТП.

Географічне охоплення

5

Опитних МТП

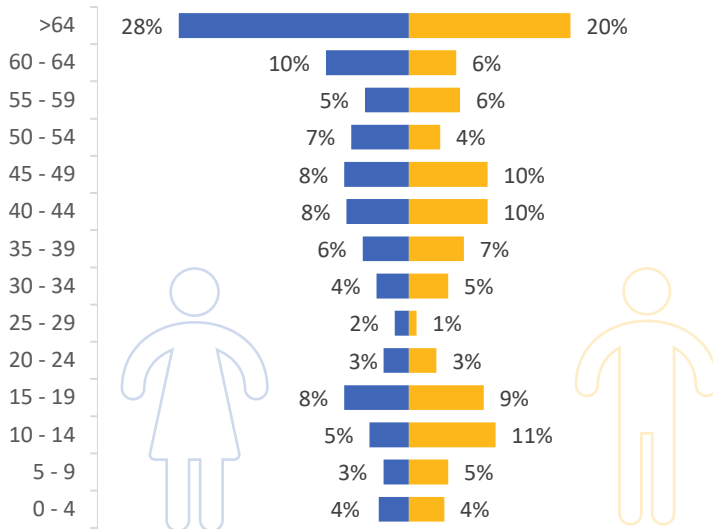

у Київській області

Огляд індивідуальної демографії

Демографічна піраміда (% осіб)

Загалом у п'яти колективних центрах налічувалося 562 особи: 355 жінок і 207 чоловіків. Як представлено пірамідою населення вище, люди похилого віку складають відносно високу частку від загальної чисельності. Загалом 60% ВПО є людьми працездатного віку (від 15 до 64 років), 25% – люди похилого віку (старше 64 років) і 15% – є діти (віком до 15 років). Середній вік ВПО в п'яти колективних центрах (МТП) становить 44 роки

ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ

264 Домогосподарства ВПО опитано у 5 МТП Київської обл.

57% ВПО мають намір залишатися в їх МТП найближчі 12 місяців

33% ВПО мають намір повернутися до місця їх постійного проживання, за умови надання допомоги

74% ВПО повідомляють, що їх будинок/квартира (місце попереднього проживання) пошкоджено

37% ВПО покинули 6 МТП, якщо будуть задоволені певні умови

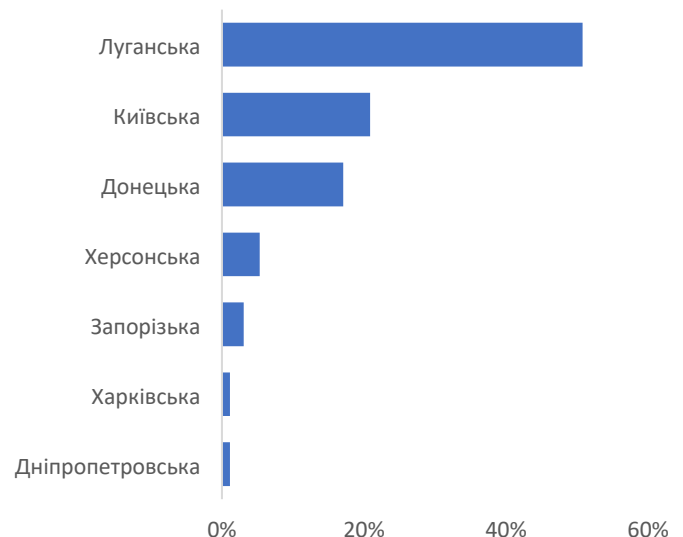

23% ВПО покинули 6 МТП, якщо вони будуть забезпечені багатоцільовою грошовою допомогою

Огляд демографії домогосподарств

Область походження (% домогосподарств)

У п'яти колективних центрах налічувалося загалом 264 опитані домогосподарства (ДГ), їх середній розмір становив дві особи. Найвища частка домогосподарств була в Луганській області (51%), за нею йдуть Київська (21%) та Донецька (17%) області. Переважна більшість ДГ (84%) мусили переїхати з місця свого постійного проживання, тоді як решта 16% ДГ були переміщені з іншого місця. В середньому, ДГ проживають на своєму нинішньому місці 10 місяців.

Причини переміщення (фактори що вплинули)

Причини, які призвели до переміщення (% домогосподарств)

Переважна більшість домогосподарств (97%) у Київській області мусили виїхати через конфлікт. Це стало причиною для переміщення всіх ДГ у 2-х з 5 опитаних МТП. Однак від 4% до 5% ДГ в інших трьох МТП є ВПО з інших причин, переважно через відсутність житла. Саме це стало причиною для переселення більшості ВПО з Луганської області. Результати дослідження по Київській області дещо відрізняються від тих, що були отримані раніше у Львівській, де всі домогосподарства були вимушені переїхати з причин, пов'язаних з конфліктом, та від результатів в Івано-Франківській та Чернівецькій областях, де 92% ВПО переїхали з тих самих причин.

Отримана гуманітарна допомога

Загалом 96,6% ВПО повідомили, що отримували гуманітарну допомогу хоча б один раз протягом останнього року. 57,2% повідомили, що отримували допомогу протягом останнього місяця, а 28% – від одного до трьох місяців тому. Показники нещодавнього отримання допомоги у Київській області значно вищі, ніж в інших опитаних областях. Серед тих хто отримав гуманітарну допомогу, три типи допомоги були найпоширенішими:

96%

Продукти харчування

75%

Вода & Гігієнічні товари

51%

Непродовольчі товари

76%

Фінансова допомога

50%

Продукти харчування

34%

Пенсія

Майбутні наміри на наступні 12 місяців

57%

Залишитися в поточному МТП

33%

Повернутися у місце свого походження

9%

Виїхати з поточного МТП, але залишитися в області

0%

Виїхати з поточного МТП та переїхати в іншу область

Причини переміщення (фактори вибору МТП)

Причини для обрання поточного МТП (% домогосподарств)

Велика кількість серед опитаних домогосподарств повідомила про декілька факторів, що вплинули на вибір нинішнього колективного центру. Цей показник відображає складність процесу прийняття рішень. Зокрема, 42% домогосподарств зазначили, що керувались порадою друзів/родичів, на 35% вплинула наявність місця в МТП, і цей фактор був більш значущим для ВПО з Луганської області (48%), а 20% обрали МТП через близькість місця розташування до їх постійного місця проживання, перевагу цьому фактору віддають 94% ВПО з Київської області.

Отримана допомога від держави

Загалом 94% домогосподарств ВПО повідомили, що вони отримували якийсь вид державної допомоги. 99% домогосподарств повідомили, що хоча б одна людина із ДГ офіційно зареєстрована як ВПО. З тих одинадцяти ДГ (6%), які не отримали державну допомогу, п'ять повідомили, що намагалися, але не отримали відповіді, три подали заяву, та її було відхилено, і три втратили виплату без попередження. Серед тих хто отримав державну допомогу, три типи були найпоширенішими:

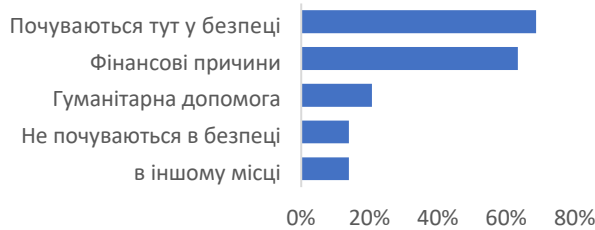
У домогосподарств ВПО запитали про їх наміри на найближчі 12 місяців, за умови що допомога буде надана. 57% повідомили про бажання залишитися у поточному колективному центрі, 33% – мають намір повернутися до своїх домівок, 9% – бажають переїхати в межах поточної області, і ніхто не висловив наміру переїхати в іншу область (1% має намір виїхати до іншої країни). Кількість домогосподарств які мають намір залишитися в поточному МТП, був нижчим, порівняно з Тернопільською областю (65%), але вищою, за показник у Львівській (49%). Відсоток ВПО, які мають намір повернутися, був вищим, ніж у Тернопільській (27%), Івано-Франківській та Чернівецькій (28%) та Львівській(29%) областях.

Майбутні Наміри: Залишитися в МТП

57% домогосподарств ВПО в Київській області мають намір залишитися у своєму поточному колективному центрі (МТП), Серед них 8% назвали безпеку головною причиною, на другому місці є фінансові причини (63%), і третьою причиною для ДГ є наявність гуманітарної допомоги в МТП (21%). Важливо зазначити, що ВПО у Київській області продемонстрували більшу схильність залишатися через фінансові причини (63%) порівняно з Закарпатською (39%) та Львівською (54%) областями.

Причини залишитися у МТП (% ДГ)

Майбутні наміри: повернутись

Загалом 33% ДГ повідомили, що мають намір повернутися до місця свого постійного проживання. Відсоток ВПО, хто планує повернутися, в Київській області був вищим, ніж у раніше опитаних областях (Закарпатській, Івано-Франківській, Чернівецькій, Львівській та Тернопільській). ДГ ВПО, які були переміщені з іншого місця в межах області, мали найвищий відсоток наміру повернутися (62%). Близько двох третин ВПО (67%), які мали намір повернутися, відповіли, що наразі вони не можуть цього зробити через зруйноване/пошкоджене житло. Близько половини ВПО (54%) вказали в причинах активний конфлікт що триває, а 22% повідомили про брак фінансових коштів.

Причини неповернення ДГ сьогодні (% ДГ)

Майбутні наміри: покинути МТП, але залишитися в області

Загалом 9% ВПО повідомили, що мають намір покинути МТП, але залишитись в цій самій області. Станом на день опитування всі ВПО повідомили, що не можуть покинути МТП з фінансових причин, а близько трьох-четвертих опитуваних (70%) повідомило, що вони турбуються про відсутність фінансової допомоги з житлом після виїзду.

Причини невиїзду сьогодні (% ДГ)

Проблеми з поточним МТП

Близько трьох-четвертих ДГ ВПО (74%) повідомили, що вони не мають жодних проблем стосовно МТП в якому проживають, однак решта 26% ВПО зіткнулися з проблемами. Стягнення плати за проживання було другою проблемою, про яку повідомлялося найчастіше (10%), про цю проблему повідомляли лише в одному колективному центрі всі домогосподарства. В іншому колективному центрі майже всі ДГ ВПО (94%) повідомили, що не стикались з жодними проблемами. У таблиці нижче наведено топ-5 проблем, про які повідомляють ВПО.

1. Відсутність приватного простору	13%
2. Оплати за проживання	10%
3. Відсутність зон відпочинку для дорослих	3%
4. Гігієна/Санвузли	2%
5. Відсутність зон для дитячого відпочинку	2%

Необхідні умови для виїзду з МТП

Усі ВПО були опитані щодо необхідних умов, для добровільного покидання МТП. 63% опитаних відповіли, що не переїдуть незалежно від запропонованої допомоги, близько чверті (23%) вказали на готовність переїхати якщо багаточільова грошова допомога буде надана, і майже кожен п'ятий переїхав би, якби отримав допомогу з оренди житла на термін від 6 до 12 місяців (18%) або підтримку з відновлення житла (17%). Крім того, 15% розглянули б можливість переїзду з наданою транспортною допомогою, а 4% – з допомогою у працевлаштуванні. ДГ чий будинок не було пошкоджено, мали найвищий відсоток повідомлень про те, що вони не поїдуть за жодних умов (74%), тоді як ВПО, які мають пошкоджені будинки, повідомили про вищий рівень потреби в багаточільовій грошовій підтримці, коштах для орендної плати або допомозі з відбудови їх житла. Усі ВПО, які походять з Миколаївської та Одеської областей, повідомляють, що не бажають виїжджати, незважаючи на будь-яку надану підтримку. Про багаточільову грошову допомогу найбільше повідомляють ВПО з Херсонської (43%) та Дніпропетровської (33%) областей, а про готівку для оренди житла – вихідці з Дніпропетровської та Харківської (33%) областей, про допомогу у відновленні будинків – переважно повідомляють вихідці з Київської (47%) та Харківської (33%) областей. Відповіді також варіювались в залежності від МТП. Наприклад, 40% ДГ в одному з МТП переїхали за умови надання підтримки з відбудови житла, тоді як у іншому МТП – лише 6%. Незважаючи на різницю що базується на великій кількості факторів, отримані дані переконливо свідчать про те, що найважливіші умови для від'їзду з МТП пов'язані з фінансами та житлом, що свідчить про важливість побудови підтримки довгострокових рішень навколо цих факторів. У середньому домогосподарства висловлювали готовність переїхати протягом 4 місяців, якщо б їхні умови були виконані, хоча цей показник варіювався від 2 до 7 місяців в залежності від МТП. У таблиці нижче представлені найбільш затребувані умови для переїзду.

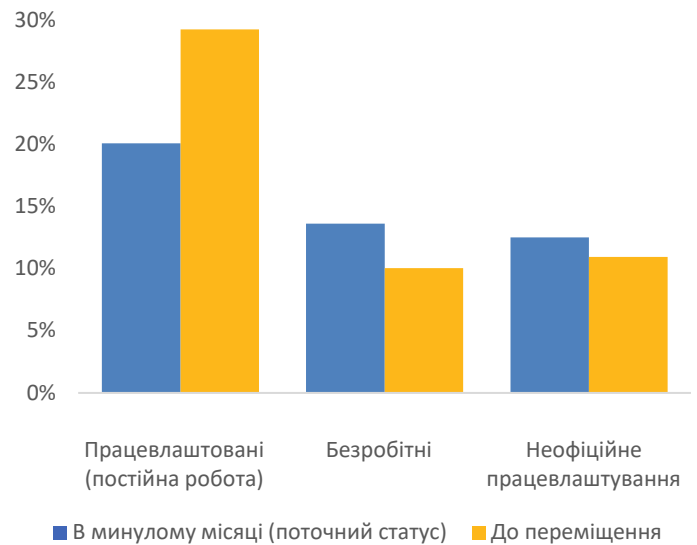
1. Багаточільова готівка	23%
2. Готівка для оренди на період від 6 до 12 місяців	18%
3. Відбудова житла	17%
4. Транспортна допомога з переїздом	15%
5. Працевлаштування/	4%

Можливості для заробітку

39% ВПО повідомили, що їхня трудова діяльність була зупинена переміщенням. Цей відсоток найвищий для тих, хто раніше проживав у Харківській (67%) та Запорізькій (63%) областях. 12% ВПО повідомили, що їхня трудова діяльність була зупинена через фізичне пошкодження їх бізнесу, цей показник найвищий серед тих, хто раніше працював у Херсонській (29%) та Запорізькій (25%) областях. Понад чверть ДГ ВПО (28%) не вірять, що зможуть повернутися до своєї трудової діяльності після наступного переїзду. З них 28% вважають, що могли б повернутись до трудової діяльності, 7% вважають, це частково можливим, а 37% вагаються. З 28% тих, хто вважав, що вони не можуть повернутися до трудової діяльності, половина (49%) повідомили, що причиною цього є похилий вік, інвалідність або травми, які зробили їх непрацездатними, і близько чверті (23%) через втрату матеріального капіталу (приміщення, інструменти), необхідного для їх професійної діяльності. На індивідуальному рівні, ВПО (віком 18+), повідомили про вищий рівень безробіття (14%) порівняно з тим, що був до їх переміщення (10%), а також нижчий поточний рівень постійної зайнятості (20% порівняно з 29%).

Статус працевлаштування осіб до переміщення та поточний (% осіб, 18+)

Прихисток

Загалом більшість ДГ ВПО раніше проживали у власному будинку або квартирі (92,8%), 4,5% – в орендованому будинку чи квартирі, 1,5% – у друзів чи родичів, 1,1% – в інших умовах.

92.8%

Будинок або квартира (у власності)

4.5%

Будинок або квартира (в оренді)

1.1%

Інше

1.5%

З друзями чи родиною

Три чверті (74%) ДГ ВПО, які раніше проживали у власному або орендованому будинку/квартирі, повідомили, що їхнє житло було пошкоджено. Цей показник пошкоджень житла був значно вищим, ніж повідомлялося в інших опитаних областях. 41% ДГ повідомили, що мають намір найняти підрядника для ремонтних робіт, 14% планують проводити ремонтні роботи самостійно, а 19% не має наміру ремонтувати своє житло (інші 26% повідомили, що їхній будинок не постраждав).

Статус будинку/квартири в місці проживання(до переселення)(% ДГ)

- Житло не було пошкоджено
- Житло пошкоджено, не буду ремонтувати
- Житло пошкоджено, найму підрядника для ремонту
- Житло пошкоджено, буду ремонтувати самостійно

Три чверті (73%) ДГ ВПО, які не мають наміру ремонтувати пошкоджений будинок (19%), повідомили, що не мають плану щодо житла на майбутнє. Майже всі (96%) ВПО, які мають намір відремонтувати своє житло (55%), планують фінансувати ремонт за рахунок фінансової допомоги.

Соціальне Згуртування

94% ДГ ВПО повідомили, що не стикалися з жодним видом дискримінації з боку приймаючої громади. Серед тих, хто зазнав дискримінації, найчастіше повідомлялося про дискримінацію за мовною ознакою (про це повідомили 33% тих, хто зазнав дискримінації) та словесні образи (27%). 56% ДГ ВПО думають, що їм буде дуже легко або легко інтегруватися до їх приймаючої громади, 16% вважають, що це буде складно або дуже важко, 28% відповіли нейтрально. Відсоток ВПО, які повідомляють про труднощі з соціальною інтеграцією, був найвищим серед тих, що раніше мешкав в Херсонській області (36%). Загалом лише 4% ДГ ВПО повідомили, що соціокультурні відмінності вплинули на їх можливість працевлаштування.

Доступ до інформації

Найвищий відсоток ДГ ВПО повідомили, що вони дізнаються інформацію про допомогу у вирішенні проблем переміщення через керівників МТП (70%), друге місце займають соціальні мережі/месенджери їх поточних МТП (53%). Понад дві третини ДГ ВПО (69%) повідомили, що отримують всю необхідну їм інформацію. Однак 13% ДГ потребує додаткової інформації про підтримку з житлом, включаючи механізми отримання допомоги з відновлення житла чи коштів на оренду. Цей висновок, поряд із раніше дослідженими висновками МТП, підкреслює важливість питання допомоги з житлом в колективних центрах Київської області.

Для отримання додаткової інформації про оцінку або додаткові деталі про методологію, будь ласка, зв'яжіться з Веронікою Костареллі за адресою vcostarelli@iom.int

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Оцінка здійснюється завдяки щедрій підтримці, наданій Бюро гуманітарної допомоги (ВНА).

MOM
ООН МІГРАЦІЯ